

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 „ „
Negyedévre . . . . . 2 „ „
Egy hónapra . . . . . 1 „ „
Egyes száma ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MOR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesr. hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj májdon külön beiktatásért 80 kr.

A berlini napok után.

Azokat a Berlinben most lezajlott napokat — fejedelmi napoknak lehetne nevezni; mert a polgárosult világ állami élén álló uralkodók **F e r e n c z J ó z s e f** magyar király és osztrák császártól kezdve, az európai apró hatalmasságokig, vagy közvetlenül személyesen, vagy hivatalos képviselőik közvetítésével jelentek meg, hogy **II. Vilmos** porosz király és Német császár család, és állami nagypontossága ünnepélyének fényét emeljék s a czélt — első szülött fia **Vilmos** — császári és királyi koronáinak örököse — nagykorúsítása tényét jelenlétükkel világtörténelmi fontosságúvá tegyék.

Mert valóban az: világtörténelmi fontosságú e tény.

A Német birodalom most nemcsak bensőleg erős állam, hanem hatalmi tekintélyével a világtörténelemnek is irányzója. A Hohenzollernek energiája úgy látszik, fenn is tartja a hatalmi súlyát.

I. Vilmos szerencsés háborúval megalkotta a Német egységet s lett első császára a Német birodalomnak. **F r i g y e s**, mint trónörökös, hatalman közreműködött e tényhez a harcmezőn. Mint második császár nemes szívével, fenkölt lelkével szintén nagy leendett a kormányzásban is, ha halálos befellegése korán sirba nem döntötte volna, amiért nála nemis az uralkodói nagyság, hanem kerülhetlenül elkövetkező halálának biztos tudatában is, megtartott túrelme, lelki uralma a testi szenvedések felett, bámulatot keltő megnyugvása az, amivel kivívta az emberiség részvétét és tisztelét. **II. Vilmos**, fejedelmek életében majdnem szokatlanul, túlfeszült dicsvágyát, duzzadó erejét legyőzve, — trónra léptével azt proklamálta, hogy «a béke fejedelme, a szegények és elnyomottak oltalmazója, a jog, az isteni felelem és igazi vallásosság az alkotmány őre, megtartója leend.» És e fogadalmát mindeddig, persze az uralkodók felfogása szerint — beváltotta. Ha népei meglegedve vannak azon nagy terheléssel járó békefenntartási móddal, hogy roppant tettvágyát és erejét nem a harctéren fejt ki, hanem sokoldalú terveinek valósításában s ismereteinek utazásokban is növelésében kereste a kielégítést; mindezek azonban, amidőn egyrészt a császár uralkodói hatalma erősítésére czélzottak, más oldalról azonban a birodalom erejének növelését eredményezik, a német sovinizmus követelése ki van elégítve: — szerencsét kívánhatunk nekik hozzá, uralkodónak, alattvalóknak egyaránt.

Ily hatalomnak ily munkakörben leendő örököse a most nagykorúsított császár—királyfi is, mint **III. Vilmos**. Apja bizonyára olyannak akarja, mint ő maga amilyen. Ily terv letéteményesét ünnepelte hát most a magyar király is — mint **II. Vilmos** szövetségese a lefolyt berlini fejedelmi napokban; ez ünnephez járultak Európa államfői kivétel nélkül. Ehez a mi nemzetünk is távolról, de azért nem kevésbé erős részvételével.

És ehez nekünk, mint magyar politikai nemzetnek van is nyomós okunk.

Mi azonban nem a béke fejedelmének hódolunk e részvétellel. Mert habár szeretjük a békét, mint amely nemzetünk haladására feltétlenül szükséges; de azt a békét, amelyet **II. Vilmos** császár és a hármasszövetségben a mi birodalmunk is fenntart, nem tarthatjuk egészséges békének, mivel ebben a népek munkájának gyümölcsét, évek hosszú során át, csakugy, vagy tán hosszú tartamánál fogva még inkább felemészti az országok és birodalmak folytonosan nyakig fegyverben léte, mint tenné talán egy háború s olyannak tarthatjuk azt mint amely első-orban és kiváltképpen **II. Vilmos**nak és a német birodalomnak válik hasznára s a Magyar és osztrák közösüges birodalmaknak különösen a mi Magyarországnak vajmi kevés igazi haszna van, az emiatt fenntartott, mindent felemészítő katonai erőfeszítéssel egybeforrt nagyhatalmi csillagásból.

Egészen más okra vezethető tehát a mi, **II. Vilmos** császár iránti rokonszenvezésünk ti. arra, hogy a világ fejedelmei közt egyedül ő az, aki a **Magyar-Állam** fontosságát és önálló államisági jogát elismerte már a múltban és manifestálta s birodalma fővárosával is menifesztallatta most, a lezajlott ünnepégek alkalmával, midőn **Feren cz József**-et nemcsak úgy fogadta, mint osztrák császárt, hanem kiváltképpen kitüntette mint **Magyar Királyt**, mintegy bebizonyításul annak, hogy a Felsőleges barátjával szövetségben, nem annyira az osztrák császári birodalomra, melyben a németek már jóforman elvesztették a hegemoniát, mint inkább a Magyar-Állam fontosságára fekteti a súlyt.

Irányozta ebben **II. Vilmost** elhatározólag az a politikai jóselőérzet, hogy az Osztrák birodalomba a német s szláv elem végzetes divergenciája miatt őrülő szu esett, mely miatt a bomlás szélén áll, míg a Magyar-Államban meg van az önfenntartó erő és képesség? . . . Ez a kérdés reánk nézve nem közöm-

bös; talán éppen azért, mert az ő megbecsülését irántunk, önállásunk, függetlenségünk biztosítékanak tekinthetjük: jól esik rokonszenve, ezt megbecsülhetlennek tartjuk s ennek kifejezést adni el nem mulasztjuk.

S bizony . . . amikor szívesen emlékszünk eddigi látogatásaira, amiket még herceg korában — 1885 — az országos kiállításra eljövetelekor, — 1893 — a kőszegi őszi nagy hadgyakorlaton résztveve, — s 1897. midőn ismét a tatai hadgyakorlaton s Bud pesten megjelenésével — tett; s különösen emlékünkhöz vésztük azt a pohár köszöntőt, amit a legutóbbi alkalommal a budai királyi ebéden királyunk felköszöntőjére válaszképpen adott, amelyben a Magyar Nemzet dicsőséges és a keresztység életére elhatározó fontosságú műtjait, jelenbeni kulturnemzetté avató haladását s király iránti hűségének jövőre is kiható fontosságáról — történelmi és ethnikai ismeret és helyes bírálatot tanúsítólag tett: nem fogjuk hát elfelejteni soha azt se, amit a mostani berlini napok alatt, államunk iránt becses elismerésével tanúsított, fejedelmek, országagyoknak példaképpen bemutatott, amivel a Magyar Nemzetet ujjalag elkötelezte.

Nem hiu tetszelgés önmagunknak a független államiság ama kifejezése, hanem mint politikai szükségesség áll szemünk előtt.

Talán még **II. Vilmos**, — talán még a most nagykorúsított német-császári német-császári trónörökös idejében következik el, hogy Ausztria németeinek, a szláv-elemmel folytatott végzetes harca következtében a német-birodalom felé nehézkedése, az ő beolvadásukat ténynyés a német egységet bevégzetté teszi s ez által Magyarország felszabadul az Ausztriával való közösség és megkötöttség korlátaiból s visszanyeri önállását, szabad politikai irányát és politikai súlyát!?

Azok a magyar kormány-férfiak, akik napjainkban az Ausztriával való közösség nagy harcosai s bármely okból teszik ezt, de nyilván azt mondják hogy Magyarország csak közösségben Ausztriával állhat fenn s lehet még számottevő nagy hatalmiság részese is, ha élnének, belátnák, de hiszen utódaik élni fognak akik belátják, hogy mennyire tévedtek mert Magyarország, miként a középkorban is a keresztység védbástyája volt századokon át: akként a német egység ama módon bevégződésének nagyténye után, ismét visszanyeri Európa egyensúlyára nézve elhatározó fontosságú szerepét; mert ekkor már a német és szláv elem

rivalitásában az ő szövetsége adja meg a döntő súlyt a béke fentartására és ezt keresni fogja mindenik észjért a Magyar birodalom teljes erőben fennállását úgy a német, mint a szláv-elem mint egymás ellenében saját lételének biztosítékát fogja becsülni és munkálni.

II. Vilmos császár magyarok iránti rokonszenves nyilatkozatai történelmi jóságértékével bírhatnak előttünk. Azért habár borzadalmas teherrel fekszik rajtunk amosztani béke, amelynek tartóssága milliók fegyvercsillóságában csak — tehát bizony nem valamely szilárd alapon nyugszik s azt mondhatnók rá, hogy fénye a töredékenység jele — „dum splendet frangitur” — mégis . . . mégis a jóslat teljese-dése reményében, túrjuk e nyomasztó fegyveres békét is; de egyszermind értsék meg a magyar ügyek intézői oda fenn, hogy Magyarországot az önállás minden kellékével ellátva el kell készíteni ama nagy változásra, a mikor ez a mi Hazánk független Állam nemcsak a középkorban volt, hanem a mint az előrevetődő jelekből jólesőleg következtethetők: a legujabb korban, ismét lesz.

A „berlini napok“ ezt az intő tanuságot adták nekünk. a—r

Az állatorvosi szolgálat államosítása.

II. Járási és városi m. kir. állatorvos.

Folytatás

8. §. A járási és városi m. kir. állatorvos az I. fokú állategészségügyi hatóságnak szakközege és ezen hatósághoz alárendeltségi viszonyban áll.

A járási m. kir. állatorvos ezen kívül azon községeknek, amelyek saját állatorvost nem tartanak, állategészségi ügyekben szaktanácsadója.

A járási és városi m. kir. állatorvos adott szakvéleményének és javasatainak helyességeért és a reá bizott intézkedések végrehajtásáért felelős.

Szakszolgálatának elátása tekintetében a törvényhatósági m. kir. állatorvos felügyelete és ellenőrzése alatt áll.

9. §. A járási és városi m. kir. állatorvosi állás akár végleges akár időleges megüresedése esetén a helyettesítés jogát a törvényhatósági m. kir. állatorvos meghallgatása mellett rendszerint a főispán gyakorolja. Kivételesen és sürgős szükség esetén az elsőfokú állategészségügyi hatóság is jogosítva van a helyettesítés megtörténtéig a törvényhatósági m. kir. állatorvos egyidejű értesítése mellett a szomszédos m. kir. állatorvosok egyikét vagy bármely magánállatorvost a teendővel megbízni; erről azonban a főispánnak azonnal jelentést tartozik tenni.

Az így alkalmazott magánállatorvos vizsgálati-, napidija és utaköltsége hivatalos működése idejére a XI. fizetési osztálynak megfelelően számíttatik és jelen törvény 6. §-a alapján térítettik meg.

10. §. A járási, illetőleg városi m. kir. állatorvos teendői a következők:

a) Az évenkénti állatösszeírás alapján működési körének területén a háziállatok egészségi állapotát, valamint általában az állategészségügyi mozzanatokat és változásokat figyelemmel kíséri s a tapasztaltakhoz képest a szükséges intézkedések iránt a hatóságnak javaslatot tesz;

b) végrehajtja, illetőleg vezeti a hatóságilag elrendelt fertőtlenítést;

c) teljesíti, illetőleg ellenőrzi a hatóság által elrendelt oltásokat;

d) felügyel a marhák hajtására vonatkozó rendelkezések betartására, az állatvásártérek, köz- és magánvágóhidak, gyepmesteri telepek, dögterek, mészáros és haszonállat

kereskedői üzletek, állattanyák és iparvállalati állattételek hizlalók, tehenészetek, állatrakodók, csárdák és egyéb, az állatok állandó vagy átmeneti tartzkodására szolgáló mindennemű közhelyek, valamint a közös kutak, itatók és közös legelők állategészségügyi állapotára;

e) negyedévenként megvizsgálja a marhalevelkezelők és törzskönyvvezetők, vágatási biztosok és gyepmesterek működését;

f) a kerületében letelepedő állatorvosokat a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak bejelenti;

g) felügyel a kerületében tartandó állatvásárokra;

h) kirendelés esetében a kerületében levő vasuti vagy hajóállomásokon teljesíti a szállított állatok vizsgálatát.

Azokon a vasuti vagy hajóállomásokon, ahol több m. kir. állatorvos székelt, vagy pedig ott, ahol az állatorvosi kerületben több vasuti vagy hajóállomás van, a szakértői közreműködés rendjét, esetleg magánállatorvosnak helyettesként való kirendelését a törvényhatóság első tisztviselőjének javasata alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter határozza meg;

i) a haszonállatok létszámának az 1894. évi XII. törvény 23. §-a alapján évenkénti ezközlendő összeírása alkalmával, amennyiben az illető községekben helyhatósági állatorvosok alkalmazva nincsenek, teljesíti a legelőre kihajtott állatok egészségi vizsgálatát és ellenőrzi a létszám szabatos megállapítását.

j) a köztenyésztésre engedélyezett apaállatokat székelyén havonként — a székelyen kívül levőket pedig lehetőleg minden kiszállás alkalmával megvizsgálja s oly esetekben, a midőn a törvényhatóság állattenyésztési szabályrendeletétől eltérő vagy abba ütköző jelenségeket tapasztal, felettes hatóságát azonnal értesíti;

k) a község által vásárolt apaállatok kiválasztásánál és beszerzésénél a beszerzés helyén illetékes járási, illetőleg városi m. kir. állatorvos mint állategészségügyi szakértő közreműködik;

l) a magánvállalatba elhelyezett honvédkincstári lovak felett a kerületében tartandó szemléknél a bizottság működésében részt vesz;

m) a közös hadsereg lovassági, tüzéségi és szekerészeti osztályainak, valamint a honvédség lovassági osztályainak állandó vagy átvonulási atszállásolása esetén kerületében, illetőleg annak érintett községeiben az elszállásolást előzőleg a helybeli lóállományt megvizsgálja;

n) hivatalból tagja a járási (r. tanácsu városi) mezőgazdasági bizottságnak és a lóvató bizottságnak, és pedig állategészségi ügyekben szavazati, egyéb ügyekben pedig tanácskozási joggal;

o) az 1895. évi XLVI. t.-cikk és annak végrehajtása iránt kiadott rendelet határozományai szerint mint az elsőfokú hatóság rendelkezésére álló közeg szemlélt tart: azokon a helyeken és azokban a helyiségekben, ahol közforgalomba hozatal céljából abrakraktárakat előállítanak vagy árulnak s amennyiben az idézett törvény 3. §-ában felsorolt kihágások eseteit észlelné vagy ez iránt alapos gyanuja volna, a vett minta bemutatása mellett az elsőfokú hatóságnak jelentést tesz;

p) felügyel kerületében a ló-, szarvasmarha-, juh-, sertés-, baromfi-kereskedőkre e végből róluk névjegyzéket vezet, szállásaikat időnként megvizsgálja s a tapasztalt szabálytalanságokról a hatóságnak jelentést tesz; ugyancsak utóbbi kötelezettség mellett felügyel a kerületében működő herelőkre és miskarolóokra;

r) a törvényhatóság előterjesztése alapján a m. kir. földművelésügyi miniszter által adott engedéllyel és feltételek mellett teljesíti székelyén s a székelyéhez két kilométernél nem távolabb fekvő községekben a vágatási szemlélt és vezeti a vágatási lajstromot;

s) ugyanily feltételek mellett mint szakértő közreműködik a kerületében fekvő községek állatvásárain;

t) félévenként általános jelentést tesz a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak a kerületében levő háziállatok egészségi állapotáról s az állategészségügyi szolgálat ellátásáról; sürgős szükség esetén közvetlen a magy. kir. földművelésügyi miniszterhez intéz távirati jelentést; végre

u) eljár mindazokban az ügyekben, a melyeket valamely törvény vagy rendelet — reá biz.

11. §. A járási és városi m. kir. állatorvost, ha az állategészségügyi szolgálat érdeke szükségessé teszi, az illetékes hatóság kézi gyógyszerter tartására kötelezheti.

12. §. Az 1888. évi VII. törvény 23. §-a akként módosítottatik, hogy a község az állatok közt előforduló megbetegülési vagy elhullási eseteket a területen illetékes járási vagy városi m. kir. állatorvosnak és az elsőfokú hatóságnak tartozik bejelenteni.

13. §. A járási és városi m. kir. állatorvos köteles az ezen jelentés alapján vagy bármely uton tudomására tudomására jutott állati betegség, illetőleg állat elhullása esetén a helyszínén azonnal megjelenni s a betegség nemet megállapítani.

Ha a betegség neme csak boncolás útján állapítható meg, azt az elhullott és azon állatok hullájan, melyeknek azonnali kiirtásába birtokosok kártalanítási igény nélkül beleegyezett nyomban teljesíti, ellenkező esetben pedig a beteg vagy gyanús állat elkülönítését elrendeli és a további intézkedések végett az elsőfokú hatóságnak jelentést tesz.

14. §. Ragadó betegség vagy ilyennek gyanuja, nemkülönben minden egyéb járványos jellegű betegség esetén a járás, illetőleg városi m. kir. állatorvos az elsőfokú hatóság megbízása alapján, sürgős szükség és közvetlen veszély esetében pedig saját felelősségére (az elsőfokú hatóság rendelkezésének bevétele nélkül is) elrendeli és foganatosítja mindazon intézkedéseket, melyeket a fennálló szabályok az elsőfokú hatóság hatáskörébe utalnak, a mennyiben a kivételes intézkedési joggal felettes hatósága előzetesen felruházta. A felmerült esetről, valamint elrendelt intézkedéseiről az esetleg felvetett boncolási jegyzőkönyv kíséretében az elsőfokú hatóságnak haladéktalanul jelentést tesz s ezt egyidejűleg a törvényhatósági m. kir. állatorvosnak bejelentve, amennyiben a boncolás eredménye ragadó betegség jelenlétét állapította meg, arról a közvetlen szomszédos járási és városi m. kir. állatorvosokat is értesíti.

III. Törvényhatósági m. kir. állatorvos.

15. §. Az állategészségügyi szakszolgálatot a másodfokú hatóságoknál a törvényhatósági m. kir. állatorvos látja el.

Mint ezen hatóság szakközege, a törvényhatósághoz, a közigazgatási bizottsághoz, a főispánhoz és a törvényhatóság első tisztviselőjéhez alárendeltségi viszonyban áll.

16. §. A törvényhatósági m. kir. állatorvos teendői a következők:

a) állategészségi ügyekben a másodfokú hatóságnak javaslatot tesz a szükségesnek mu akozó hatósági intézkedések iránt;

b) nyilvántartja a törvényhatóság területén felmerült ragadó állatbetegségeket;

c) gyanús betegülési vagy elhullása esetekben teljesíti a másodfokú hatóság által elrendelt felülvizsgálatot;

d) felügyel a törvényhatóság területén működő járási és városi m. kir. állatorvosok tevékenységére, hivatalos eljárásukat és ügykezelésüket évenként legalább egyszer a helyszínen megvizsgálja s ugyanez alkalomból a jelen törvény 10. §-ában megjelölt állategészségügyi intézményeket ellenőrzi;

e) nyilvántartja a törvényhatóság területén letelepedő állatorvosokat, okleveleiket megvizsgálja, illetőleg láttamozza és kihirdetés végett a törvényhatóság első tisztviselőjének bejelenti, az oklevelek hiányos volta esetén pedig a szükséges eljárás iránt javaslatot tesz;

f) javaslatot tesz a törvényhatóságnak az állatkuruzsolás s az állatok egészségére veszélyes szobások és előítéletek kiirtására;

g) hivatalból tagja az illető törvényha-

tóság mezőgazdasági bizottságának — és pedig állategészségi ügyekben szavazati, egyéb ügyekben tanácskozási joggal;

b) az állategészségügyi viszonyokról — és az állategészségügyi szolgálat elátásáról a törvényhatóság első tisztviselője úján havonként a közigazgatási bizottságnak, évenként pedig az illetékes m. kir. állategészségügyi felügyelő utján a m. kir. földmívelésügyi miniszternek részletes jelentést tesz;

i) az állategészségügyet érintő szabályrendeletekre szak szempontból véleményes jelentést tesz,

j) végül teljesíti mindazokat a trendőket, amelyek törvények, kormányrendeletek és törvényhatósági szabályrendeletek hatáskörébe utalnak.

IV. Fegyelmi határozatok.

17. §. A járási és városi, valamint a törvényhatósági m. kir. állatorvosok fegyelmi hatósága:

első fokban az illető törvényhatóság közigazgatási bizottsága, másodfokban a m. kir. földmívelésügyi miniszter.

18. §. Fegyelmi vétséget követ el a m. kir. állatorvos:

1. ha a törvények és rendeletekben megszabott kötelességeit megszegi;
2. ha a törvények és rendeletekben megszabott kötelességeit két ízben alkalmazott rendbíróság daczára is hanyagul teljesíti;
3. ha hivatali szolgálatban vagy azon kívül tanusított magaviseletével állásának tekintélyét csorbítja s ennek folytán közbecsülésre és bizalomra méltatlanná válik;
4. ha hivatalai járó kötelességeinek teljesítésére — betegség esetét kivéve — tartósan keptelennek bizonyul;
5. ha állatorvosi magányakorlatában a megálapított díjaknál többet követel.

19. Fegyelmi büntetesként alkalmazható:

1. írásbeli dorgálás;
2. 20 koronától 1000 koronaig terjedhető pénzbüntetés;
3. önköltsége való áthelyezés;
4. hivatalvesztés az ellátási igények egészben vagy részben való elvonásával vagy a nélkül.

20. §. Fegyelmi vizsgálatot rendelhet el:

1. a m. kir. földmívelési miniszter;
2. a főispán;
3. a közig. bizottság.

A fegyelmi vizsgálat elrendelésekor vagy az eljárás folyamán a fegyelmi vizsgálat elrendelésére jogosult hatóság az illető m. kir. állatorvost hivatalából felfüggesztheti, büntett vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt történt jogerős vád alá helyezés, továbbá jogervényesen gondnokság alá helyezés, valamint jogervényesen nyitott csőd esetén pedig a felfüggesztést elrendelni köteles.

21. §. A folyamatba tett vagy teendő büntető eljárás a fegyelmi eljárást nem akadályozza; sőt a mennyiben a cselekmény vagy mulasztás fegyelmi szempontból előreláthatólag hivatalvesztés kimondását vonja maga után, a fegyelmi eljárás a büntető eljárásra való tekintet nélkül folyamatba teendő, illetőleg folytatandó és befejezendő.

22. §. A fegyelmi vizsgálat és eljárás tekintetében az előbbi szakaszokban foglaltakon kívül az 1876. é. VI. tc. II. fejezet II. részében foglalt határozatok, illetőleg az államtisztviselők fegyelmi ügyeire vonatkozólag éreányben levő szabályok irányadók.

23. §. Kisebb fokú hanyagság esetén a 20. §-ban felsorolt fegyelmi hatóságok a m. kir. állatorvos ellen 2 koronától 20 koronaig terjedhető rendbíróságot alkalmazhatnak.

A rendbíróság alkalmazása ellen a kiszabás közlésétől számított 3 nap alatt igazolásnak van helye, a melynek elfogadása vagy visszautasítása fölött a m. kir. földm. miniszter végérvényesen határoz.

A fegyelmi határozattal kiszabott büntetéspénzek és a rendbírásági összegek az államkincstárt illetik.

V. M. kir. állategészségügyi főfelügyelő és felügyelő.

24. §. Az összes járási és városi, valamint törvényhatósági m. kir. állatorvosok, továbbá a m. kir. belépő állomások vezetői és mindezek mellett szolgálatra beosztott m. kir. állatorvosok felett a felügyeletet és ellenőrzést a m. kir. állategészségügyi főfelügyelő és felügyelők gyakorolják, a kik ugy hivatalos működésükre és szolgálati beosztásukra, mint a személyi és fegyelmi ügyekre nézve is közvetlenül a m. kir. földm. miniszter hatósága alá vannak rendelve.

25. §. A m. kir. állategészségügyi főfelügyelő és felügyelő a m. kir. földm. miniszter szakközvege s mint ilyen:

- a) véleményt ad a hozzá intézett ügyekben;
- b) indítványt tesz az állategészségügyi javítására és rendezésére, valamint az állati betegségek és járványok megállítására vonatkozó rendszabályok alkalmazása tárgyában;
- c) a felügyelet és ellenőrzés alá beosztott összes m. kir. állatorvosok tevékenységéről és szolgálati viszonyairól, valamint a törvényhatósági m. kir. állatorvosoknak általa felülvizsgált évi jelentései alapján évenként részletes állategészségügyi jelentést tesz a m. kir. földm. miniszternek;
- d) nagyobb terjedelmű és több törvényhatóság területére kiterjedő járványok elhajtása körüli intézkedéseknél vagy irtási műveleteknél vezeti a munkálatokat.

VI. M. kir. állategészségügyi hivatal.

26. §. A m. kir. földm. miniszter feljogosítottatik, hogy azon teendők ellátására, mely teendőket az 1888. VII. tcikk a községi előjárások, I. és II. foku állategészségügyi hatóságok hatáskörébe utal, egyes nagyobb és fontosabb állathizáló és állattenyésztő telepeken és piacokon m. kir. állategészségügyi hivatalokat szervezzen. A m. kir. állategészségügyi hivatalok hatáskörébe azonban a kihágási ügyekben való bíráskodás, kártalanítási ügyekben és a zárlatok költségei iránt való határozathozatal nem tartozhatik.

E hivatalok költségeiről a m. kir. földm. miniszter az állami költségvetés keretében gondoskodik.

27. §. A m. kir. állategészségügyi hivatalok főnökei és az oda szolgálatra beosztott m. kir. állatorvosok ugy hivatalos működésükre és szolgálati beosztásukra, valamint személyi és fegyelmi ügyekre nézve közvetlenül a m. kir. földm. miniszter hatósága alá tartoznak.

VII. Országos állategészségügyi tanács.

28. §. Az állategészségügyi ügyek tudományos tárgyalása céljából országos állategészségügyi tanács állíttatik fel, melynek működési köre, szervezete és ügyrendje iránt a jelen törvény végrehajtása alkalmával a m. kir. földm. miniszter a belügyminiszterrel egyetértően szabályrendeletileg intézkedik.

VIII. Vegyes és átmeneti intézkedések.

A 29-42. §-ok az átmeneti intézkedéseket foglalják magukban, a többek között, hogy a jelen törvény életbeléptekor alkalmazásban levő törvényhatósági, r. t. városi, kör- és községi állatorvosok közül azok, akiknek állása jelen törvény által államosítottik és a kik a m. kir. állatorvosi állásra jelentkezésük dacára ki nem nevezettek, addig megszerzett nyugdíj, illetőleg végkielégítési igényeiket az illető nyugdíjalap irányában érvényesíthetik; azok ellenben, a kik eddig elfoglalt állásuk államosítása dacára m. kir. állatorvosi állásra nem jelentkeztek, vagy a m. kir. állatorvosi kinevezést méltánylandó okok nélkül el nem fogadják, állásukról és mennyiben az illető helyhatósági és törvényhatósági szabályrendeletek másként nem intézkednek, szerzett nyugdíj, illetőleg végkielégítési igényeikről lemondottaknak tekintendők.

Debreczen, május 10.

Az Ugron ügy. Tegnap néhány percczel egy óra után megnyit az összerférhetlenségi bizottság termének ajtaja s Apathy Péter elnök a házszabályok értelmében nyit ajtók mellett, a termet egészen betöltő közönség feszült figyelemmel kísérve, kihirdette a bizottság határozatait.

Két határozatot hozott a bizottság: alaki es ügydöntő határozatot. Mind a kettőt egyhangulag. (A mint beszéltek, a bizottság már eleve megállapodott abban, hogy barminő lesz a többségének a megállapodása, mint egyhangu határozatot fogják publikálni.)

A formai határozatnak tárgya az a kérdés volt, hogy az Ugron ellen a Házban és a bizottság előtt történt összerférhetlenségi bejelentések közül valamennyit vegye-e a bizottság tárgyalás alá, avagy csak a zabszállításra vonatkozót? A határozat meglepetés volt a hallgatóságra nézve, megokolásával együtt ekképen hangzik:

A bizottság mindenké előt a házszabályok 134. §-ának rendelkezései szerint Ugron Gábor képviselőnek csak a hadügyi kormány nyalkötött zabszállítási kötlevelein alapuló összerférhetlenségi ügyet határozta el bírálaladónak. Megokolás: A Haz elnöke által tett bejelentések egyedül a zabszállítási ügyre vonatkoznak; a házszabályok 134. §-a szerint pedig a bizottság csak a Haz elnöke által tett összerférhetlenségi esetet bírálhatja el.

Olay Lajos képviselőnek, mint bejelentőnek a bizottság előtt tett kérésére bezerzett egyéb iratokból kiűnt, hogy azok a Haz elnöke által tett összerférhetlenségi ügygyel semmi össz függésben nincsenek.

A második, az ügydöntő határozat ennek folytán csakis arra a kérdésre vonatkozhatott, hogy vajjon a zabszállítási ügyben forog-e fönn Ugron Gáborra néve összerférhetlenség esete? A határozat szövege szerint így hangzik:

„Ugron Gábor országgyűlési képviselőre nézve a cs. és kir. hadügyi kormány nyalkötött zabszállítási szerződésből kifolyólag összerférhetlenség esete ez idő szerint nem forog fönn.”

Megokolás: Mert ezek a szerződések (kötlevek) már megszűntek.

A hallgatóság minden tetszés vagy nem tetszés nyilvánítása nélkül hallgatta meg a határozatok kihirdetését, a melyeket Rudnyanszky Béla, a bizottság jegyzője az ülés befejezése után külön is lediktált a hírlapok képviselőinek.

Mihelyt az üles jegyzőkönyve elkészült, Apathy elnök a Ház elé fogja terjeszteni az összes ügyiratokkal együtt a bizottság határozatait.

Főrendiház ülése. Vay Béla báró elnöklété alatt a főrendiház tegnap 11 órakor tartott ülésen tudomásul vette az elnöki jelentéseket, az után letárgyalták a következő napirendet:

Az 1897. évi XXX. t.-c. alapján fogantatott beruházások költségeinek részbeni fedezéséről szóló törvényjavaslat; Magyarország és Horvát-Szlavonországok közt az 1897. évre eszközölt leszámolás; Győr sz. kir. város részére az 1896: XXIII. t.-c. 5. §-a alapján engedelmet rendkívüli házadómentesség, a törvényhozás által engedelmzett évi hitellel szemben (1899: VIII. t.-c.) az 1896-diki számadási év III-ik negyedében előfordult tulkiadások előirányzat nélküli kiadások és hitelatrüházások tárgyában hozott 6942., 6939. és 6941. számok alatt hozott képviselőházi határozatok tárgyalása.

Az ülés a jegyzőkönyv hitelesítésével 12 órakor véget ért.

Párt-vonzódás. A »Neppárt« két delegátusa G. Zichy és R. Kovácsy István lemondtak delegációjában való részvételre, a megbízatásukról az Ugron Gábor a szombati szavazás által ejtett sérelem miatt, mert ebben a pártközi-megállapodás kijátszá-

sát i konstatálják. Az Ugron-párt viszonzta a Neppártnak ezen rokonszenves megnyilatkozását iránta s legköze ebb — talán éppen ma — tartandó értekezletén V i s o n t a i Soma iuditrá nyozni fogja, hogy a Neppártnak ama viselkedéseért, a melylyel az Ugron-pártnak szolgáltattott, maga részéről elégtelt — viszonzásul elismerést es köszönetet szavazzanak.

Mielőtt Ugron inkompabilitási ügyében az összehajthatatlansági bizottság határozott volna, azt is hír elték, hogy Ugron a felmentés esetén leteszi mandátumát, pártja feloszlik elemeire s egyik-nagyobb klerikális része belolvad a neppártba, a mely így megnövekedve, már a jövő választásba név változtatva, de megis nem igazi — klerikális vagy méginkább ultramontán — hanem a i-mét a családásba ejteni alkalmas es rokonszenves katolikus névvel megy be s ezzel egyeztetné össze közjogi felfogásának épentartását.

Lukács Béla Budapest. Lukács Béla pár napú tartózkodásra Bpestre érkezett, hogy a kormány illetékes tagjainak több kiállítási ügyről es különösen a jury összeállításáról előterjesztést tegyen. A párisi magyar kormánybiztos este megjelent a szabadelvű partiklubban, ahol a legszívesebben üdvözölték. — Minden oldalról gratuláltak a magyar kiállítás fenyves sikeréhez, de Lukács Béla a sok elismerést elhárította ma atól es csak annyit válaszolt: Megáljuk a kiállításon helyünket.

A kath. autonómia. Holnap ül össze a kongresszus 27-es bizottsága. Most fogják megvitatni a püspöki kar es a miniszteri átirat egyes részleteit. Igen fontos kérdés a kath. alapok es alapítványok kezelése. Mint hallatások, a kultuszminiszter közelebbi bécsi útja ezzel a kérdéssel is összefügg. Nevezetesen a közökt. miniszternek sikerült a felségének mint legfőbb kegyurnak engedélyét s főhatalmazását kinyerni arra nézve, hogy a kath. alapok s alapítványok kezelése elvben a majdan létesítendő autonómiai kongresszusra lesz átruházandó, (vagyis az auton. anyagi célját ami fő, elérí. Szerk) ideiglenesen azonban oly kezelés fog a gyakorlatban életbe lépni, mely a kultuszminisztérium es az autonómia közegeinek közös hatáskört fog biztosítani a legfőbb kegyur, illetőleg illetékes tanácsosának felügyelete alatt.

KÜLFÖLD.

Ausztria. A császár tegnap délelőtti tizedfél órakor külön kihallgatáson fogadta K ö r b e r miniszterelnököt, aki egy óra hosszáig referált a helyzetről.

Azt hiszik, hogy a cseh nagybirtokosoknak jutott az a szerep, hogy a németek es a csehek között közbenjárjanak.

A képviselőház tegnapi ülése is ó r i a s b o t r a n y n y a l k e z d ö d ö t t meg. A csehek már az ülés elején panaszkodtak a karzat tegnapi viselkedése miatt s egymásután többen felszólítottak az elnököt, hogy védelmezze meg a képviselőket a karzat túlkapása ellen. Kijelentettek egyuttal, hogyha az elnök nem segít a bajon, úgy majd ők maguk fognak elégteltetést szerezni maguknak. Herold es Pacák voltak az első felszólalók. Az elnök minduntalan félbeszakította s figyelmeztette őket, hogy nyugodtabb hangon beszéljenek. Utánuk S t r a n s z k y következett, akit a német nemzetiek es a keresztény szociálisták nem engedtek szóhoz jutni. — Mindegyik szavánál félbeszakították s efféle szavakkal illették: «Kuss zsidó! Pukkadj meg zsidó! Dobjuk ki a zsidót!» Az ülés további rész is nagyon izgalmas volt.

Az obstrukció megállítására némelyek azt akarnak, hogy változtassák meg a házszabályokat, úgy, hogy a technikai obstrukció jövőnek lehetetlen legyen.

A katolikus neppárt határozatilag ki mondta, hogy az obstrukciót elítéli. A lengyelek es szlovének is az obstrukció ellen foglaltak állást.

A háború.

A harcstérrel más hír nincs mint Roberts előnyomulása es a burok rendszeres visszavonulása, van azonban Amérikából olyan, mely kzdvező kilátást nyújt a háború bevezetésére. Tudósításunk e tekintetben:

New-York, máj. 9.

Az aldermenek tanácsa elhatározta, hogy 15 aldermenből es 15 községtanácsosból álló bizottságot küld ki a bur követség üdvözlésére. Határozatban kimondja a tanács, hogy a városi kormányzat szívesen látja a követséget es biztosítja róla, hogy New-York lakossága élénk részvétellel kíséri azt a dicsó harcra a melyet a délafrikai köztársaságok a hatalmas Anglia ellen folytatnak. A határozat ellen csak egy aldermen szavazott, a ki az ellen élesen kikelt.

Köln máj. 9.

A Rheinisch-Westphaelisch Zeitung bruszzei tudósítója a következőket jelenti: Legjobb forrásból eredő értesülés alapján jelenthetem, hogy már most alapos kilátás van arra, hogy E s z z a k - A m e r i k a i n t e r v e n i á l n i f o g a d é l a f r i k a i h á b o r u b a n . A közvélemény nyomásán kívül még sok igen fontos dolog működik közre, a mely az Egyesült Államok kormányát az intervencióra kényszeríti. Ehhez járul még az is hogy A n g l i a m á r n a g y o n b e l e f a r a d t a P y r r h u s z i g y ő z e l e m b e s i g z A m e r i k a k ö z b e l e p e s e á l t a l , a m e l y e t a k u l i s z a k m ö g ö t t F r a n c i a o r s z á g i s t á m o g a t : s o k k a l k ö z e l e b b v a n a h á b o r u v e g e , s e m m i n t h i n n é k . A z a m e r i k a i k o r m á n y m á r t á p o g a t o z o t t a z a n g o l k a b i n e t n e l , a m e l y n e m u t a s i t o t t a v i s s z a z e t t a k i s é r l e t e t .

Munkácsy Mihály temetése.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, máj. 9.

Munkácsy Mihály életének megrázó tragédiája a tegnapi nappal véget ért.

A mestert elhantolták a kórtól meggyötört test örök pihenőre talált.

Egy nemzet gyászát kíserte a néma, hideg sirba, a nemzeti geniusz borította be koporsóját gyászlepellet, megadva a végső tisztességet a nagy művésznek, alkotó geniének, nemzeti büszkeségünknek.

Legyen neki edes álma csendes nyugovása.

Munkácsy Mihály temetéséről a következő tudósításunk van.

Az általános gyász.

Magyarország székesfővárosa impozáns módon adott kifejezést gyászának. Gyászban volt minden utcája, úgy hogy K o s s u t h Lajos halála óta a gyász zászlók ily serege még nem vette birtokába a fővárost.

A ravatalhoz egész délelőtt özönlött a résztvevők tömege, még délután 1 órakor elzárta a Mücsarnokot.

A ravatal komor gyászával imponált. — Diófabarna koporsóban feküdt a mester, körülvéve kandellaberekkel.

A ravatalhoz reggel 8 órától kezdve zárt sorokban bocsátották az iskolák növendékeit.

A ravatal látogató tanulók száma meghaladja a 20000-ret.

Gyülekezés a temetésre.

A gyülekezés rendkívül érdekes es impozáns volt. Megjelent a temetésen a közelet, a politikai, társadalmi, irói, művészi, egyházi, fővárosi katonai es főrendi világ minden ismert egyenisége. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter felhívására a honvéd tisztikar területileg nagy számmal jelent meg. — Lobkovitz Rudolf herczeg hadtestparancsnoki intézkedésére a helyőrség közös hadseregbeli tisztjei szintén tömegesen megjelentek a szertartáson es résztvettek a menetben.

A jelentkezett küldöttségek az Arena-ut a Nagy János utca es az Andrássy-ut közti területen gyülekeztek. A tanuló ifjuság az

Andrássy ut két oldalán levő fasorok között állott fel. Az egyetemi ifjuság külön bizottsága segítette a művészekből alakult rendezőseget, melynek élén T o l n a y Ákos es Karlowszky Bertalan álltak.

Ott voltak a temetésen S z é l l Kálmán miniszterelnök es az összes miniszterek. Az államtitkárok, a bíróságok fejei. — Az egyetemi tanács, S z a s z Károly ref. püspök, a képviselőház, főrendiház stb.

A gyászszertartás.

A tömegek zsibongása egyszerre megszűnt: megzendült a gyászenek, a szívek hangosan dobogtak, midőn D e s s e w f f y Sándor csanadi püspök S t i e b e r Vince tereztvárosi plebanos, V a r a d y Aladár papai kamaras es nagyszámu papság segítségével az e g y h á z i szertartáshoz hozzá fogott.

A püspök megindító imája után temetési ének hangjai közt történt a beszentelés, mire a diszes közönség sorából előlépett W l a s s i c s Gyula közoktatóügyi miniszter mondott szép gyászbeszédet.

Utána B e r z e v i c z y Albert bucsuzott el a képzőművészeti társulat nevében. — A Nemzeti Szalon gyászát pedig H o c k János tolmácsolta. Hock után J e n d r a s s i k Jenő festőművész beszélt a képzőművészeti társulat nevében.

A temetőben.

Óriási menet kísérté Munkácsy koporsóját a Kerepesi uti temetőbe.

A koporsó után K a r l o s z k y Bertalan es F a d r u s z Janos fekete seiyempárnán vittek a mester gyászba vont palettáját es ecsetjét.

Ezután a családtagok haladtak mély gyászban, nyomukban a képzőművészeti társulatok, miniszterek, a képviselők, a katonai, egyházi es egyéb méltóságok. Vegül következtek a testületek, a tanuló ifjak es a nagyközönség beláthatatlan hosszú sorai. A menetet ismét lovas rendőrök zárták be.

Hat óra felé járt már az idő, mire a nagy gyászmenet élén az első lovasrendőr csapat bekanyarodott a kerepesi-uti temetőbe.

Nagy küzdelemmel birt csak a felbomló sorokon keresztül utat törni rendezőség. Az egyetemi ifjuság magyar díszruhás őrsége segítette a zürzavaron a püspököt, a gyászoló családot, a kormány a képviselőház es a küldöttségek tagjait at.

Letették a koporsót a nyitott sir elé. Dessewffy Sándor püspök beszentelte a koporsót s ezután Telegy bucsuztatta e Munkácsy Mihályt.

Banatos zokogás hangzott fel. A körülálló egy egy göröngyöt dobtak a sirba. A göröngyök tompa dübögése közben oszlott szét a közönség.

Munkácsy Mihály imár ott len nyugszik a szent anyaföldben...

Kincseit szétszórta a világban.

Dicsősége gazdag örökségül a magyar nemzetre maradt...

H I R E K.

* **Vármegyei közgyűlés.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága 1900. évi május hó 15-ik napján d. e. 9 órakor rendezte közgyűlést tarti, melyre a meghívokat Rásó Gyula kir. tanácsos alispán ma küldte szét. A tárgysorozatot térszűke miatt csak lapunk következő számában közöljük egész terjedelmében, most csak jelezzük, hogy a közgyűlés fontosabb tárgyai lesznek; az alispáni jelentés a törv. ha'óság mult évi állapotáról, ugyanannak időszaki jelentése a jelen év folyamáról, a vármegyei hazi penztár okmányolt számadása, a közgyűlések idejéről szóló szabályrendelet megváltoztatása.

* **A nagyváradi kőműves sztrájk végre Debreczenben.** A debreczeni államvasuti indóház harmadosztályú várótermében két nagyváradi rendőr között szomorú arccal ült egy fiatal ember. Szomorú tekintete,

de különösen helyzete magára vonta a közönség figyelmét. Csakhamarj megtudta mindenki, hogy az illető Baranyai Miklós ujfehértói illetőségű acssegéd, hírhedt szocialista agitátor. A mint tudomást vett a váradi sztrájkokról, rögtön oda utazott s tüzes beszéddel izgatta az elvtársakat. A sztrájknak hamarosan vége lett, de vége lett egyuttal Baranyai Miklós dicsőségének is. A rendőrség elfogta, s illetőségi helyére Ujfehértóra tolonczoltatta. Baranyai József r. tizedes kísérette a nagy szocialistát, ki az elvek harcának faradalmait Ujfehértón fogja kipihenni. Nagyon valószínű, hogy rövidesen Debreczen városának is szerencséje lesz hozzá, felhívjuk azonban látogatására jó előre a rendőrség figyelmét.

* **A Csokonai-kör** tegnap d. u. 5 órakor Komlóssy Arthur elnöklete alatt választmányi ülést tartott, melyen a vasárnap végbe menendő közgyűlés tárgyait készítettek elő. A dr. Bakonyi Samu főtitkár által szerkesztett évi jelentést s a Tóth Béla pénztárnok évi jelentését s a Tóth Béla pénztárnok költség-előirányzatát elfogadták. A kör elnöke, bessenyei Szel Farkasnak meleg hangon írott s az elnökségről lemondó levelet sajnálattal vette a választmány s elnök indítványára három tapu küldöttség keresi fel a lemondó elnököt a kör érzelmeinek tolmácsolása és a lemondási szándéknak megváltoztatása végett. A küldöttség Dr. Benedek János titkár vezetése alatt Dcsőfi József és Dr. Kardos Albert választmányi tagokból áll. Ezután a sorrend szerint kilépő 10 választmányi tag névsora állapított meg s kisebb fontosságú tárgyak elintézése után az ülés esti 7 órakor ért véget.

* **A városi közgyűlés előkészítése.** Ma délelőtt a városháza nagytanácsstermében Gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés volt, melyen a valószínűleg f. hó 25-én megtarandó városi közgyűlés tárgyait vették megvitatás alá.

* **Gyermek holttest.** A tegnapi záporosó a Hatvan-utcai temető egyik árkából feloszlásnak indult gyermek holttestet mosott ki. A hulla valami leiketlen anya rejthette oda. Bővebbet az esetről nem irhatunk, mert még a rendőrség nem akadt nyomra. — A hullat ma délután fogja felboncolni dr. Isoó törvényszéki orvos.

* **Talyigás karambol.** Gyöngyösi János talyigás homokbehozattal bízta meg valaki. A derék fuvarosnak dolga akadván Mészáros József kőműves inas bízta meg a fuvarozással. Az ügyetlen kőműves a város végén összetalálkozott Forgács Istvánné kordélyával. Egyik fordulatnál neki ment s azt felborította. A szegény asszony hatalmas izben repült az országot melletti árokba, utánna hullottak tejes kannái. Amellett hogy jól összetörte magát érzékeny kárt szenvedett. A vigyázatlan kőművesinással a rendőrség fog számolni.

* **A kátrányos Hegymeji Rudolf.** — Szerencsétlenül járt tegnap egy jámbor lakatos inas. — Delután, midőn Majsztere szögekért küldte, a Bika előtt állomásozó bérkocsisok közé elegyedett, ahol Oláh Miklós 7-es számú bérkocsissal barátságos civakodást kezdett. Oláh közben a szegény Hegymeji képet kátránnyal bekente. A kátrányos inas erre Oláh szénásládáját döntötte fel, mire ez ostorával annyira ütötte a kátrányos alakot, hogy az ostor szija elszakadt. A hadakozást ezután az ostornyéllal folytatta oly erővel s oly kitartással, hogy a nyél is eltört. — Az elpáholtt fia mit tehetett egyebet, bőgve szaladt a rendőrség bűnügyi osztályához, ahol szomorúan mutatta a pajkos viaskodásból származott sebeit.

* **Tolvaj inas.** Bocz Antal lakatos inasra gazdája ma reggel egy takaréktűzhely hazaszállítását bízta. A nagyraményű csemete

azonban eltévesztette az a utat, s az zsbárus sorra tért, ahol a takaréktűzhelyt eladta. A rendőrség most a fiut fogja kézre keríteni, s a csalafintaságért keményen megbünteti.

* **Lejár a pályázati határidő!** Debrecze sz. kir. város Ludovika akadémiai egy alapítványi helyére és szintén a városi közgyűlés által betöltendő Andanási Szilágyi Mihály-féle honvéd főreáliskolai kettő alapítványi helyre vonatkozó pályázati kérvényeknek a városi tanácshoz beadási véghatárideje f. évi május hó 15-én d. u. 5 órakor lejár, a mire az érdekelteket figyelmezteti a városi tanács katonai es illetőségi ügyosztálya.

* **Fegyvergyakorlatra való behívások** nali kedvezmény. A m. kir. földmivelesügyi Miniszter ur valamennyi törvényhatósággal közölte, miszerint a honvedelmi és közös hadügyminiszter urak akként intézkedtek, hogy a mezőgazdák és a mezzei gazdaságnál alkalmazott egyének a fegyvergyakorlatra lehetőleg oly időben hívassanak be, a midőn ők a szántásvetés és az aratás munkalataira való tekintettel, ezeknél a munkáknál a legközelebbben nélkülözhetők s az illető katonai parancsnokságokat egyuttal utasította, hogy a tenyeres állományban beállott fogyatékok iedezése végett, különösen aratás idejében, amennyire csak lehetsége, csakis oly fegyvergyakorlatra köteless tartalekosok, illetőleg póttartalekosok hívassanak be, a kik a mezőgazdasági munkások sorába nem tartoznak; a mennyiben pedig a mezzei munkával foglalkozó ily nem tényleges állományú legényeknek behívása az említett okból mégis elkerülhetlenül szükségessé válnék, ezeknek a fegyvergyakorlatok alól leendő felmentése iránt benyújtott indokolt kérvényeik mindannyiszor figyelembe vétnessenek.

* **Villámcsapás.** A tegnap délután beköszöntött első nyári vihar sűrű dörgés és villámlás közt bőven öntötte a jeget is, ami nem csekély károkat okozott a most virágzó gyümölcs-fakban. A záporosó Csanak József kertjében érte utól kereszét és egyik hetesét, kik sietve menekültek az épület közelében lévő századosfa terebélyes árnyéka alá. Egyszerre vakító fényű villámlás támadt, melynek kíséretében hatalmas dörmögés reszkettette meg a levegőt. A villám beleütött a magasra nyúló százados fába, mely alatt a ket ember állott; lefutott a fa középig, innen a fa szomszédságában lévő borház tetőzetébe. A hatalmas fát a g sértette meg a villám, míg a borház tetőzetét teljesen szétrombolta. A fahát álló ket embert a nagy fény egy pillanatra elvakította, az erős legnyomás földre sújtotta, de az ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt.

* **Térzene a nagyerdőn.** A katonazenekar ezentul minden kedden délután 5 óratól fél héig térzenét tart a nagyerdőn. — Csütörtökön délután pedig a tizti tennypályán játszik a katonazene.

* **A pilisabai tábor örültjei.** Pilis csabáról tegnap két katonát szállítottak be a 17-es számú katonai kórházba. Az egyik egy Haczik nevű zenész őrmester. Azelőtt Iglau cseh város zenedéjében volt tanár. de szerelmes lett valami szép lányba, aki nem akarta meglátni a szegény muzsikust. Anynyira elbusulta magát, hogy beállott a katonabandába. Azonban itt se tudott feleljeni s lassan-lassan beleőrült a szomorúságába. Az a mániája, hogy megölt egy cigányleányt, s vasárnap annyira kitört rajta az örület, hogy rorohant az ügyeletes hadnagyra, s fojtogatni kezdte. Alig tudták kivenni kezei közül a tisztet. — A másik örült egy Molnár Sándor nevű közlegény. — Egy csomó ablakot zuzott be az ökleivel, összevissza vágta a kezeit. Erről az emberről senki se sejtette, hogy abnormis az állapota.

* **Hogyan halt meg Munkácsy.** Jókai Mór meglátogatta tegnap Munkácsy özvegyét, ki aztan elmondotta neki a nagy mester utolsó

napjának történetét. Jókai ezt írja a M. H.-ban a részvéltatogatásról:

A gyászoló özvegy elmondta előttünk a megboldogult utolsó napjainak történetét. A szanatórium orvosa mult hétfőn tudatta Munkácsyval, hogy férjének betegsége a legválságosabb állapotba jutott: ételiszony (Sitophobia) vett rajta erőt. Ápolói kénytelenek lesznek mesterségs uton vezetni ételt a gyomrába. Munkácsy né rögtön sietett az intézetbe, a beteg látogatására. A mester egész új, divatos öltözet volt, szürke kabát, kék nyakravalóval. Nagyon örült, a mikor nejét meglátta s e hatás alatt sajátkezüleg felöltött egy narancsot s azt elfogyasztotta.

Később egy nő rokona is odaérkezett látogatására. A beteg szobaja falát két gyermek-arckép díszítette, Munkácsy nagy élénkséggel magyarázta látogatójának, hogy ezekhez az ő kis leánya volt a minta. Csak kézmozdulatokkal magyarázta, mert ami hangokat száján kiejtett, az nem volt emberi beszéd csak érthetetlen makogás. Az orvos javulást jelzett. Pár nap mulva azonban ismét a baj rosszabbra fordult: értesíti Munkácsy né, ki rögtön sietett férjéhez. Fenn találta fekete frakkba volt öltözve, mintha látogatósokra várna. Arca elárulta, hogy haldoklik. Émelyges, hányás bantotta. Neje megtörülte az arcát s kebléhez szorította a fejét. Egy hangot sem tudott már adni.

— Meghal a férjem! — rebegte Munkácsy né az orvoshoz.

— Igen, volt a válasz.

Azzal lefektették a haldoklót az ágyba: ott a fal felé fordult s 5 perc mulva kilehelte dicső lelkét. Elaludt csendesen, mint gyermek az anyja ölében.

* **Kolozsvár új ev. ref. papja.** Dr. Bartók György erdélyi ev. ref. püspököt tegnap a kolozsvári ev. ref. egyház meghívás utján papjává választotta. Bartók György a választást elfogadta és meleg szavakkal mondott köszönetet hűvei bizalmáért.

* **Meghívás.** A debreczeni izr. hitközség által 1900. évi május hó 13-án vasárnap délután 4 órakor a kisujtcai iskola tanácsstermében tartandó közgyűlésre. Debreczen, 1900 május hó. Az elnökség. Tárgy: Az országos tanítási nyugdíjalap által nyújtandó 90.000 koronás 50 évi 5%-os törlesztéses kölcsönre vonatkozó kötelezvény felolvasása, elfogadása és annak aláírására megbízottak kiküldése. — Jegyzet. A tárgy rendkívüli fontosságánál és elhalaszthatatlan voltánál fogva kéretnél a szavazattal bíró t. hitközségi tagok, hogy okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

* **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értessítetnek a t. tagok, hogy a Deak Ferencz utcai izr. templomban az istentisztelet, továbbbi rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 9 órakor, d. u. 7 1/2 órakor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órakor, d. 5 órakor Péntek és ünnep napokat megelőző este 7 órakor.

* **A Dréher söröcsanak** élelmis vendéglőse Márkus Jenő napról-napra gondoskodik, hogy vendégei kellemesen szórakozhassanak vendég öjében. Holnap este a Magyar Testvérek teljes zenekara tart zeneestélyt Dajna Bandi közreműködése mellett, egyuttal nagyobb szabásu halestély is leend, melyre egy szokatlanul óriási harcsa ma már meg is érkezett. Ajánljuk ez élvezetes estélyt olvasóink figyelmébe.

* **Már 3 huzáson át** nem huzták ki a következő és náam eredeti arban kapható osztály sorsjegyeket: 13998, 14000, 14100, 14098, 14099, 21299, 21300, 25001, 38679, 80, 81, 39093, 94, 95, 96, 97, 39107, 8, 9, 10, 43823, 24, 25, 26, 44430, 31, 33, 34, 64790, 91, 65945, 66702, 8, 5, 66727, 77971, 87806, 90423, 24, 90461, 99799, 99899.

Tisztelettel **Schwartz Dániel** a »Bika« szülő épületében.

Színészek utazása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, máj. 10.

Verőfényes májusi reggelen, a poéták és hű szerelmeseik hagyományos napján indult utnak a debreczeni színtársulat opera és operett személyzete a kardalososkai egyetemen Nyiregyházára, hol mára a napszerű zsidó dalmű, a **S u l a m i t h** előadása van hirdetve.

Különböző színű felöltők és kalapok, kisebb nagyobb ládák, csomagok, gyermekek és más hazhoz tartozó dolgok élénkítettek meg az ideiglenes állomás perronját, kölcsönözvén annak sajátos, idegenszerű képet.

Tália papjai és papnői bucsuzkodtak a kálmánista, de a színművészetiránt érdeklődő Rómából, hogy hét hónapi dicsőséges itt lét után a nyiregyházi közönséget hódítsa meg újra.

Az elválás nem volt fájhatmas. Sőt tagadhatatlanul bohém jellege volt, amennyiben derek színészeink s köztük Karacs Imre a javíthatatlan szó játszó teoretista nyakra-főre faragták a kinrimeket, bucsuzva az ősi létszektől.

Pont nyolcz órakor már együtt volt az egész társaság, csak az öreg Csátár hiányzott pedig hat ó volt most a Cook embere az utazás fő intézője.

Nemsokára azután megérkezett az öreg ur is, hamarosan elintezte a beszállást.

Megkezdődött a bucsuzás. Ket három újságíró, egy csomó jóbarát vagy rokon kiáltotta az istenhozadót.

Kállay Lujza Fittler Jenőnek adta meg az utasításokat.

— Azután csak látogass meg melőbb!
— Hogyne, hogyne — válaszolta a szegény szalma özvegy.

Bódi Ella pompás csokorral indult utnak. Eszre lehetett rajta venni, hogy nehezen bucsuzik Debreczentől, első diadalai szép helyéről.

Vigasztalta azonban az, hogy októberben viszontlátja jó közönséget.

Bartha Pista a Laczi és Erzsi gyermekek felett ügyelt fel. Apai gonddal helyezte el őket a kocsiba.

Csak azt nem bucsuzott. Ifjú Szathmáry Árpád, mint a bölcs, magával vitte minden vagyonát. — Ez pedig volt a közismert Vuicsi kutya és annak két kölyke. A kölyök kutya közderültsegre Szatyur zseberben fészkeltek el magokat.

Egymásután szálltak fel a kocsiba a kar derek tagjai. Csátár bácsi ügyelt fel rájuk, kikötven azonban, hogy Karacs, Rubos és Környei rossz viccektől tartózkodjanak, mert az első állomáson leszállíttatja őket.

Mikor azután biztonságban volt a társaság, a kalauz megadta a jeit az indulásra. A vonat füttyentett, a kendők lobogtak. Viszontlátásra Októberben!

Mi a kísérők egyszerre kiáltottuk:
— Igen a viszontlátásra!

Színház.

Az énekes személyzet bucsuja.

Salamith. Azt mondják a régi emberek, hogy „más” volt a színtársulat bucsuja a régi s így természetesen jobb időkben. Taps, kihívás, virágözön járta még előadás után is perczeiken keresztül s a kedves művészek és művésznők alig tudtak szabadulni a szeretet megnyilatkozásától.

Hat biz azok szép jelenetek lehettek s beleillettek abba a korbá, mikor még a szin-

ház a »művészet temploma« volt, de ma a színház a »szórakozás háza«, honnan elégedetten távozik a néző, ha a pénzéért élvezetes időtöltést szerez magának.

És mégis az este, mintha e rideg fel-fogás engedett volna a merevségből, mintha érezte volna a közönség, hogy a jegy árán kívüli valami egyébbel is tartozik a művész gardának: ha nem is a »régi« módi szerint, de szeretetének, tiszteletének imponáns módon adott kifejezés s ünnepelte a távozó személyzetet.

Bódi Ella, Kállai Lujza, Környei Bela és Bartha István voltak az ünnepelek.

Különösen Bódi Ella mellett volt zajos tüntetés, kinek mikor egy gyönyörű virágállványt nyújtottak fel, a felzúgó taps és éljen zaj perczekig eltartott, vesztélyeztetve magának az előadásnak zavartalan menetét.

Meghatva hajtogatta magát az ifjú művésznő a halás közönség előtt, hiszen benne volt e taps és éljen viharban nemcsak a szerzett érdemek elismerése, hanem annak az örömeinek kifejezése is, melyet eze a debreczeni közönség a felett, hogy ezt a kiváló művésznőt néhány hónapi tavollét után ismét a magának nevezheti.

Kiváló partnere az Absolont játszó Környei mellett szintén zajos volt a tüntetés és nyílt színen is többször kapott zugó tapsvihart.

Bartha Istvánnak hatalmas babékoszort nyújtottak fel.

A szépen megölt ház általában gyönyörködött a kifogástalanul jó előadásban s a kérő jelenetében Rubos, Bay és Makray kérése dalát kétszer is megújították.

Ma este már Nyiregyházán adják a Salamithot.

Szerkezzenek hirt, dicsőséget maguknak, bárhol lesznek is a nyári hosszú szüneten, tölünk a legszebb emlékekkel váltak el, Debreczen közönsége őrzi ez emlékeket s ezeknek hatása alatt igaz szeretettel várja majd visszatérőket.

(bl.)

Szerkesztői üzenetek.

Irtá: DUBÁNYI IMRE.

Görbüljek meg, ha valaha eszem ágában is volt tárczaírói hírnévre vergődni. — Teljes életemben becsületes rendes ember voltam, s ha mégis megesset velem ez a bal lépés, tulajdonítható ez annak a bizonyos sötét veremnek, amelybe beleesni könnyű, de kijutni belőle nehéz. Szóval a szerelem vitt erre a lépésre.

Két szép szeméért sokat megtesz az ember. Az egyik főbe lövi magát, a másik meghazasodik. Ez a dolog körülbelül ugyanaz. De van meg egy harmadik eset is, mikor két szép szem kedvéért az ember tárczát ír.

Mindhárom esetben nagy ostobaságot követ el az illető, s csak azzal vigasztalódhatik, hogy van nagyobb bolond is, a ki hasonló kárusban versben követ el tárczát, adresszálvá »Hozza!» Csak ott kezdem el, a hol nem lett végem, első tárczám megjelenésénél. Nagy dolog volt ez rám nézve. A princípálisom, aki elolvasta a tárczámat, gyarus szemekkel mért végig, mikor a lapot olvasta. Megcsóválta fejét és sóhajszzerű hangon annyit mondott:

— Spectabilis! spectabilis!
Ettől kezdve nem bíztam bennem. Kétszer is átrevideálta a munkámat, ha vajon nem irtam e novella befejezést a hagyaték-tárgyalási jegyzőkönyv végén, s nem elégiet irok-e a csödelettár hátára. Később gyöngéden figyelmeztetett, hogy ne blamálgam az irodája renoemját.

Nem szólt ugyan hasonló eset ismétlésénél, az elcsapatásról, de azt határozottan kivettem a szavából, hogy ha még verset is merek írni, menthetetlenül elvagyok csapva. Együttal kétségbe vonta a sikert jogtudományi vizsgám letétele iránt.

De ez még semmi. A sussterem másnap a nyakamra küldötte az inasát, hogy fizessem

ki, mert beperel. A szomszéd krajzler felmondta a hitelt. Ő is olvasta a tárczámat. — Járatta az újságot, mert jól lehetett bele pakolni.

Még ez mind kicsiség. De volt a szomszédomban egy »graszíöz» péklegény, a ki a dagasztás után, holdvilág fénye mellett irt sonetteket és ábrándozott Csertyók Zsuzsánáról. (Igy hívták az ideálját.)

Ez az ember attól kezdve földig emelt előttem kalapot és adandó alkalmommal fölkerit, hogy protegaljam őt az újságnál, hogy nyomtatassák ki az ő verseit, amiket Csertyók Zsuzsánára bájairól zongett. — Sőt egy általa készített ódat be is adott szives kritika végett csak félig tudtam elolvasni, de azért egy hétig feküdtem utána.

Am most jön a legborzasztóbb. A princípálisom bizalmát elvesztettem a susster beperelt, a szatács nem adott több dohányt aúra es a péklegény egy heti betegségen alatt hűségesen látogatott, mindannyiszor egy-egy versét olvasván föl. Szerencse hogy mindég elaludtam, mikor az első strófánál kezdte. Ez még csak kellemetlen volt, de tűrhető. A legborzasztóbb az volt, hogy a kiert minde-me kellemetlenségeken kersztül mentem, akinek kedvéért a tárczát irtam, az ideálom a tárcza olvasása után — elhagyott.

Ezt már nem bírtam ki. Kölcsön kértem husz pengőt, (véletlenül kaptam is) azzal felültem a vonarra s meg sem altam a legközelebbi kulcos városig.

A vonattól egyenesen a »Kis Harang» szerkesztőegébe hajtatam.

— Jól van ha belekezdtem a dologba folytatom is. Leszek újságíró.

Megjegyzem, hogy szándékomban volt megtanulni vinni, lőni es három révolvert venni, ha a terv sikerül. Benyújtam a szerkesztőségbe. A szerkesztő ur igen barátságosan fogadott. Fel sem nézett az asztalról csak irt tovább ha jól láttam béli referatát irt egy gyászjelentés hátára.

— Tessék helyet foglalni.

Egyetlen szék volt szobájában. azon ült ő, hénytelen voltam azt mondani hogy:

— Köszönöm, nem vagyok elfáradva.

Azután előadtam neki céloamat. Ugy találtam hogy megtetszett nek, mert abba hagyta az írást es elkezdett kérdészködni kvalifikációm felől. Azután megmutattam neki a fejem bubján levő forradást, megmagyarázván neki, hogy ez az igazmondásnak nyoma (Gyermek koromban almalopás közbe estem le a fáról.)

— No lássuk mit tud?

Megkezdődött a cenzura.

— Mi a vezércikk?

— A lapnak elején álló, ciceróval szedett bölcs bolondság, és bolond bölcsesség politikai leben felereszve.

Nem szólt semmit, de tetszett neki a válasz, laikus volt de kifejező.

— Mi a tárcza?

— Zöldseg-piacz.

— Hm. Mi az entrefillet?

— Pontikai ollóvagdalmány.

— Hat a napiberek rovata?

— Riporteri remekművek, melyék kacsaszárnyakkal törnek a magasba.

— Mit kell tenni, ha az utcák nem elég tiszták.

— Szidom a rendőrsége.

— Ha a közuti vasut erősen füstöl?

— Szidom a rendőrséget.

— Ha sok az eső?

— Szidom a rengőrséget szoltam reitendhetetlenül.

— Nem lesz sok? szolt a rendithetetlen szerkesztő.

— No mi a papirkosár?

Ezt már jól tudtam.

— Remények temetője.

Megkínált egy szivarral. Láttam, hogy ügyem jól szól.

— Jöjjön kérem bemutatom a többi uraknak is.

Bevezetett a többi helyiségbe is. —

Megöszmerkedtem a »Kis harang« gigászai-
ival.

— Mit gondol — fordult egyszerre hoz-
zám a szerkesztő — melyik itt a legbuzgóbb
munkatárs

Felvettem az asztalon levő ollót.

— Ez!

Frenetikus kacagás és helyesléssel talál-
koztam a rövid kijelentésem.

— No még csak egy kérdésem van. Ha
ezen is szerencsésen átesik, úgy fel van véve.
Ez a legnehezebb s a jelenben a legfontosabb.
A szerkesztői üzeneteket ismeri?

— Ojjé!

— No, itt van egy levél. Üljön le és öt
perc múlva adja meg rá az üzenetet.

Egy ortografiai hibáktól hemzsegő levelet
adott ide. A 107-ik előfizető írta. Nem volt
az árvának egyéb kívánsága, mint megtudni,
hogyan:

1. Milyen nyelven társalogtak a kar-
thagóiak?

2. Hol készítik legjobban az óraruganyt?

3. Milyen fehérneműt használnak az
eszkimók?

4. Hány gramm foszfor van a mamut
agyvelejében.

Megállt az eszem. A szerkesztő szigorú
arczsal nezett rám, én pedig zavaromban a
kalamaris helyett a dohánytartóba ütöttem
a pennát. Vegre kinyögtem, hogy erre teljesen
képtelen vagyok s vagy vegyen az a bizonyos
előfizető Pallas Lexikont, vagy én mondok le
az újságírói dicsőségről.

Sajnos az utóbbi következtetést be és én
miután a szerkesztő-égtől udvariasan megvál-
tam, leeresztett vitorlakkal mentem vissza a
bunlicugon szülővárosomba.

Másodnap a kezembe került a »Kis
Harang« egy száma. Mohón bontottam fel,
szörnyen kíváncsi levén a bukásom okozta
feleletekre.

Meg is találtam.

107. előfizető: 1. Volapuk nyelven.

2. A Mödlingi cipőgyárban.

3. A négerektől kérnek kölcsön.

4. Erre nézve felvilágosításul szolgálhat
Horatius Flaccus »Ad pisonem« című levele.

Ejnye: A fejemre ütöttem. Hogy én ezt
nem tudtam. De persze könnyű volt Columbus
után az asztalra állítani a tojást.

CSARNOK.

Magda.

Regény egy kötetben.

Írta: Sipos Béla.

(Folytatás.)

12.

Hét óra előtt pár perccel bekopogtatott
páholyába Szalánczy Kálmán a társzerző.

— Zúfolt házuok van Déri ur!

— Látom!

— Azt hiszem nagy sikerünk lesz.

— Igen!

— Ön ideges?

— Nem, hanem a sikerre vagyok kíváncsi.

— Látja én annyira bízom önben, annyi-

ra tisztában vagyok az ön tehetségével hogy
nem félek. Ha az ön komponálásom nem is
ver fel nagyobb zajt, Déri Pál ötletes szelle-
mes, és kedves szövege egyszerűen el fogja
kábitani a közönséget.

Dérinek Magdaért való izgalma közben
jól esett ez a kis tömjénezés, s melegen szo-
riotta meg Szalánczy kezét.

— Látja ön tulbecsül engem. Ha sike-
rünk lesz első az ön érdeme, azután jö-
vők én.

Hét órakor már nem volt egy üres hely
a színházban. Ember ember hátán tolongott
a helyere, s valami különös moraj uralta a
nézőteret egészen addig, míg a zenekar bele-
nem kezdett a nyitányba.

Pezsgő, ötletes, finom zene volt az a mit
Szalánczy komponált. A közönség néma csend-
ben hallgatta, s már a nyitány közepén zugó
tapsviharban tört ki.

Azután fellebbent a függöny. Erdői táj
állott a néző előtt. A háttérben vadászok,
oldalt meredek sziklák. A sziklák közül, elő-
törő patak ketté basította a szinpadot. A pa-
tak partján a hid mellett ül Cser Magda az
erdész leánykaja, belekezdett egy bájos ro-
mánccal éneklésben:

— Cser Magda! Cser Magda!! Egy pill-
anat alatt tudta a közönség, hogy az új szin-
észnő van a szinpadon.

Magda minden lámpaláz nélkül, csendő
üde hangon énekelte végig a bevezető román-
cot, amely lecsalja a sziklák közt vadászó
társaságot, a vadászokat a kik aztán később
elviszik magukkal a kis erdei vadvirágot ka-
ticzát.

A közönség az utolsó taktusnál tombolni
kezdett.

— Bravó! éljen! Éljen!

A színházi habituék lazás gyorsasággal
törülgették iltcsöveiket, s egész hangosan
adták ki a jelszót:

— Mesés szép! Üde jelenség! Hangja
elragadó!

A felvonás közepén Magda meynyerte a
ceatát. Mikor a függöny legördült vagy tíz-
szer hívták lámpák elé, s csak akkor jutott
eszébe a közönségnek a szerzőket is tapsolni
a kik tulajdonképpen fő tényezői az új prima-
donna sikereinek.

Déri az utolsó kihívás után elragadtata-
sában homlokon csókolta Magdát.

A szinpad tele volt. A szereplők mind
tanui voltak a sikernek, tanui egyúttal Déri
extázisának is.

A csók után heves taps tört ki a szin-
észnék közt. Lehet irigységből, gúnyból, de
lehet, hogy közvetlenségből.

Magda egy perczig dühösen nézett Dérire
aztán eltaszította,

— Hogy tehet ilyet. Ez iztelenség.

— De kérem Magda, hisz ez a muzsa
csókja volt az írteltt művésznőnek.

— Eh bagyjon kerem!

Kiszabadította magát Déri kezei közül,
s be fuott öl özőjébe.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

A »Magyarországi munkások rok-
kant és nyugdíj egylete« debreczeni fiókjá-
nak választmányja folyó év május 6-án tar-
totta rendes havi üését L u k á c s Antal
elnökségével a létárgyalt folyó ügyek közül
megemléksre méltó, hogy az egyleti vagyon
1900. márcz. hó 31-én 275,000 korona és
hogy ugyan e hónapban 295 új tag lépett az
egylet kötelékébe, ennél fogva a taglétszám
11,053-ra emelkedett. A debreczeni fiók pénz-
tár vezetősége, helybeli tagjai részére »Özvegy
és árva alapot létesített a fiók védnökének
méltságot« fő isztelendő Dr. W o l f k a
Nándor Ur kezdesére ez alap 126 korona és
97 fillér az idő szerint.

Budapest fő és szekváros hatósága Dr.
Kiss Ferenc tanács jegyző és Pozsgai Tiva-
dar számvevő által hivatalosan átvizsgáltatta
az egész ügykezelést és a pénztár s mind-
nütt mintaszerű példás rendet talalt, a miről
a helyszínen felvett jegyzőkönyv tanuskodik.
Szepes-Bélaról Korozmay és tár-a gya-
rosok 200 koronával alapító tagul bélelték
egyletünkbe.

Egyletünk ezenkívül márczius hónapban
összesen 160 korona adományt kapott.

Új fiókok alakultak: Dobsinán, Pusztá-
Kalanon és Új-Becenyőn, így az egyletnek 45
fiókja van. Ebből látható, hogy a »Magyaror-
szági munkások rokkant és nyugdíj egylete«
már az ország első rendű egyletei közzé
küzdötte fel magát, tag a lehet minden mun-
kas, kisiparos, kereskedő stb. kor és nem-
különbség nélkül. Tagjait, kik szakmájukban
munkakeptelenné válnak, éleifogytig tartó
hetiségélyben részesíti, a melyből tisztessé-
sen megélhet.

Felhívjuk a munkások figyelmét e ne-
mes és magasztos irányu egyletre, hogy lép-

jenek kötelékébe, a hol néhány fillérjük arán
öregségük vagy munkakeptelenségük esetén a
legnehezebb bottól — a koldusbottól mene-
külnek meg.

Bővebb felvilágosítás kapható Nemeth
András ur »Debreczen városához« címzett
vendéglőjében. Hivatalos óra: minden vasár-
nap d. c. 9-től 12 óráig és minden hó elején
este 7-től 9 óráig, ekkor történnek a befize-
tések, esetleg a tagfelvételek is.

Ajánljuk e kiváló humanus, polgárvallású
nem foglalkozó egyletet, a nemes emberbará-
tok atyai jó akaratába.

Lukács Antal
elnök.

Lakatos József
jegyző.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. máj. 9. Ma-
gyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400
kgm felüli 46—48 kr. Közép pkin 300—400
kg. sulyban ——— kr. 320 kilog sulyban
Fiatal közép (páronként 251—320 kg. 50—51
kr. Fiatal könnyű páronként 250 kg. sulyban
45¹/₂—50 krig. Szerbiai: Nehéz pkin 260 kg.
sulyban 48¹/₂—49 krig.

Sertés létszám: 1900. évi máj. hó 7.
napján volt készlet 41960 darab, máj. 8.
felhajtattott 530 drb, 1900 máj. 8-én elszal-
litattott 228 db. 6-ára maradt 42262 db. A
hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

Budapesti gabonátörzsde.

máj. 9.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Baza	kilos	Ar 100 kg.		kilos	100 kilogramm	
		frtől	frtig		frtől	frtig
Bánsági	76	7.60	7.95	80	08.—	08.20
"	77	7.65	07.—	81	08.05	08.30
"	78	07.75	08.10	82	—	—
Tiszavidéki	79	07.80	70.15	—	07.90	08.00
"	76	7.45	7.70	80	07.95	08.10
"	77	7.50	7.75	81	—	—
Festvidéki	78	07.65	07.80	82	00.00	08.00
"	79	07.70	07.95	—	—	08.30
"	79	7.35	7.55	80	07.85	—
Fehérmegyei	76	7.40	7.70	81	07.90	07.95
"	78	7.90	7.90	82	7.80	08.00
"	79	07.65	07.95	—	0.30	—
Bácskai	76	7.40	07.55	80	00.—	—
"	77	7.40	7.90	81	00.00	—
"	78	7.55	07.70	82	—	00.—
Északmag	79	7.60	07.85	—	—	—
"	75	0.00	0.00	80	—	—
"	79	0.00	0.00	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rizs elsőrendű	uj 70—72	6.30
" másodrendű	—	6.15
Árpa takarmánynak	60—62	5.65
" égetni való	62—64	5.45
" serfőzdei	64—66	0.—
Zab	39—41	5.35
Tengeri bánsági	uj —	4.85
" más nemű	—	0.00
Repcze bánsági	—	12.00
Köles	—	5.30

Nyilt-tér.

Tisztelet annak, a kit megillet!

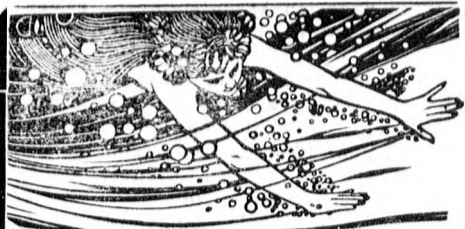
Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak
Neunkirchenben, Bács mellett, a következőket
írják Altónából 1897. évi augusztus hó 11-iki
kelettel:

Immár 70 éves vagyok, és 10 év óta csont-
izületi rheuma és háorrhoid-csomó miatt szen-
vedtem, de segítséget nem lelhettem. Csupán az ön
Wilhelm-féle antiarthritikus és anti-rheuma-
tikus vértisztító-theója volt képes bajomtól 8 hét
alatt teljesen megszabadítani. Ezért önnek és a
grófnőnek, kinek nyilatkozatát a lapokban olvas-
tam, legjobb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel

Ackermann Kristóf,
magánzó.

Altóna Hamburg mellett Reichenstrasse 6.
Kapható minden gyógyszerárban.
Debreczenben TÓTH BÉLA gyógyszerárban.

Herczeg Metternich féle
***** KÖNIGSWARTI
RICHARD-FORRÁS

A világ legkitünőbb asztali vize.

** Természetes szénsavdús tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcszörppel vagy likőrrel való keverésre. Fel-tűnő gyógyhatású emésztési za-varoknál, ugyancsak a légző és húgyhólyag hurutos bántalmainál.
** Járványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult. **

Kapható helyben **Geréby Fülöp utódai**
uraknál mint főraktárosoknál

és minden jobb vendéglőben.

Országos főraktár és iroda:

Budapest VIII. József körút 9.

569 v. k. szám.
1900

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1254/2—1900 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szabó Lajos encsi lakos részére Scherch és Kramer debreczeni cégtől 112 kor. tőke, ennek 1899. évi december hó 31. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 97. kor. 20 fl. perköltség erejéig 1900. évi márczius hó 29. én bíróilag lefoglalt és 3780 koronára becsült butorok, gazdasági gépek, ekék és egyéb tárgyakból álló ingóságok 1900. évi május hó 17-én délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és alperes gyártelepén s folytatólag Piacz utcán 75 sz. háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1900. évi apr. hó 27-én.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3,10 mtr. hosszú, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak	frt 2,75, 3,70, 4,80 jó " 6.— és 6,90 jobb " 7,75 finom " 8,65 finomabb " 10.— legfinomabb
---	--

Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt. valamint felöltő, szöveteket, turista-lódeneket, legfinomabb kamarnokait stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. — Mintához szállítást jótállás. A magánfelek előnyei tetemesek: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni.

A védjegyre tessék vigyázni!

BRADY-féle

Máriaczei

gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak **gyomor bajok**nál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes hazai és nepszer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fel-fujtság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakilválás, sárgaság, undor és hanyás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menaviben ez a gyomortól származott **gyomortulterhelés**nél etelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrohoikaknál.

Említett bajoknál a Brady-féle **MÁRIACZEI GYOMORCSÉPEK** évek óta kitünőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Vételnél csakis **Brady-féle Máriaczei gyomorcsépek** kérendők és vigyázni kell, hogy az a fenti védjegy és aláírással ellátva legyen és arra, hogy a régi hírnevű valódi Bradi-féle Máriaczei-gyomorcsépek üvege 40 krba, kettős üvege 70 krba kerül, holott a nem valódi, utáncott és csekély értékű, olcsóbb árban, többnyire 35 krért árusítatik.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“
Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József**
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihály-vits István, Dr. Röttschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen:** Vaday Ignác. **Ér Mihályfalvan:** Matray István. **Hadházon:** Farkas Ödön. **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Évad

Május okt.

Reichenhall fürdő.

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor Alpésekben. Sós-, kecskesavó, moór és egyéb kivonati fürdők. Kecsesavó, tehéntej, kefir alpesi fűnedv, mindenféle savanyúvizek friss töltésben; legnagyobb pneumatikus kamarák, a belélegzések minden neme, sóskutak, terepkurák Oertel tanár rendszere után, hidegvízgyógyintézet és gyógytornászati. Legjobb hygienikus általános feltételű magas forrású vízvezeték, csatornázás és fertőtlenítés. Kiterjedt parkok fedett sétautakkal, Croquet- és Lawn-Tenis-terek; közelben fenyes erdők és jól ápolt gyógyutak minden irányban és magassági viszonyban. Naponta a fürdő-zenekar által 2 hangverseny, évad színház, olvasóterem; vasút, távirat és telefon állomások. Részletes leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve

a fürdő-bizottság.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerertáramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

==== Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ====

==== Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik. ====

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.